

Turvallinen Pirkanmaa

PIRKANMAAN PELASTUSLAITOS
OPASTAA TURVALLISEEN ASUMISEEN

KERROSTALON **PALO**TURVALLISUUSOPAS

VARAUTUMINEN TULIPALO- JA ONNETTOMUUSTILANTEISIIN

Pelastussuunnitelma

Pelastussuunnitelma on etukäteissuunnitelma omatoimiseen varautumiseen. Se toimii työkaluna onnettomuuksien ennaltaehkäisyssä sekä antaa toiminta-ohjeet onnettomuuden sattuessa kiinteistön asukkaille ja henkilöstölle.

Asukkaiden kyky toimia oikein tulipalo- tai muussa onnettomuustilanteessa korostuu erityisesti ennen pelastuslaitoksen paikalle saapumista. Oikein toimimalla säästetään ihmishenkiä ja minimoidaan vahingot.

Pelastussuunnitelma vaaditaan jokaiselta asuinrakennukselta, jossa on vähintään kolme asuinhuoneistoa.

Pelastussuunnitelma sisältää vähintään seuraavat lakisääteiset asiat:

- Ajan tasalla olevat yhteystiedot.
- Vaarojen ja riskien arviointi sekä niiden ennaltaehkäisemiseksi tarvittavat toimenpiteet.
- Rakennuksen ja käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyt.
- Asukkaille ja muille henkilöille annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä toimimisesta onnettomuus- ja vaaratilanteissa.
- Muut toimenpiteet liittyen taloyhtiön omatoimiseen varautumiseen, kuten esimerkiksi suunnitelma väestönsuojan käyttöönotosta.

Pelastussuunnitelma tehdään taloyhtiötä ja sen asukkaita -ei pelastuslaitosta varten!

Pelastussuunnitelman laadinta ja tiedottaminen kuuluu taloyhtiön hallituksen vastuulle. Asukkaiden vastuulla on oman huoneiston ja taloyhtiön turvallisuuden ylläpitäminen.

Taloyhtiölle on hyvä nimetä turvallisuusasioista vastaavat henkilöt, jotka toimivat taloyhtiön hallituksen tukena turvallisuuden kehittämisessä ja ylläpitämisessä.

Riskikartoitus on helppoa tehdä ideariihä-tyyppisesti, jolloin esimerkiksi yhtiökokouksessa mietitään yhdessä kiinteistössä ja sen ympäristössä esiintyviä riskejä, minkä jälkeen aloitetaan toimenpiteiden suunnittelu riskien pohjalta.

Omatoimiset tarkastukset

Taloyhtiön rakennuksissa ja sen piha-alueilla on suositeltavaa suorittaa säännöllisesti omatoimisia tarkastuksia kiinteistössä ja sen ympäristössä, jotta turvallisuus pysyisi halutulla tasolla.

Tarkastuksilla on hyvä seurata tässä oppaassa mainittujen turvallisuusasioiden toteutumista sekä esimerkiksi päivittää pelastussuunnitelman riskikartoitusta.

Tiedottaminen

Vuorovaikutus asukkaiden, taloyhtiön hallituksen ja turvallisuusvastaavien välillä on erittäin tärkeää. Pelastussuunnitelman jalkauttamisen lisäksi on tärkeää tiedottaa asukkaille säännöllisesti ajankohtaisista ja muistakin turvallisuuteen liittyvistä asioista, kuten esimerkiksi lumenpudotuksesta tai remonteista.

Tiedottamisessa voidaan hyödyntää yleisten tilojen ilmoitustaulua, taloyhtiön verkkosivuja tai jaettavia tiedotteita. Turvallisuus kannattaa myös ottaa aiheeksi yhtiö- ja asukaskokouksissa. Näin varmistetaan tiedon kulkeminen molempiin suuntiin ja osataan kiinnittää huomiota oikeisiin asioihin.

Asukkaiden toimintakyvyn huomioiminen

Viime aikaisen kehityksen mukaisesti yhä vanhemmat ja huonokuntoisemmat ihmiset asuvat edelleen omissa kodeissaan ja saavat tarvittavan hoidon kotiinsa. Heikentynyt toimintakyky voi kasvattaa riskikäyttäytymistä ja hankaloittaa tai hidastaa poistumista onnettomuustilanteessa.

Suosittelaa, että taloyhtiöissä kiinnitetään erityistä huomiota toimintakyvyltään heikentyneiden henkilöiden poistumisturvallisuuteen sekä palovaroittimien riittävyyteen ja toimivuuteen. Etenkin vanhoissa asunnoissa olevat, sisältäpäin avaimella avattavat lukkopesät hidastavat/estävät nopeaa poistumista. Lukkopesät suositellaan vaihtamaan vääntönupillisiin.

Huomioikaa asukkaiden toimintakyky onnettomuustilanteessa!

Tavanomaisia ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä taloyhtiön turvallisuuteen ovat mm. liukkauden torjunta ja riittävästä valaistuksesta huolehtiminen. Taloyhtiön kannalta on myös varauduttava esim. sähkö-, lämpö- ja vesikatkoihin.

ASIANMUKAINEN OPASTUS NOPEUTTAA PELASTUSTYÖTÄ

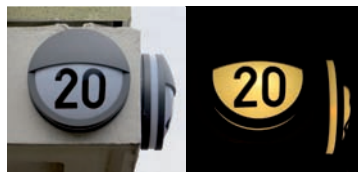
Osoitemerkintä

Rakennuksen omistaja vastaa siitä että talojen osoitenumerot ja tunnuksat ovat näkyvissä kadulle tai muulle liikenneväylälle asti. Osoitemerkinnän tulee näkyä myös pimeällä ja eri vuodenaikoina sekä opastaa hälytysajoa kiinteistölle.

Selkeästi havaittava katu- ja osoitenumerointi voi nopeuttaa avun saantia useita minutteja. Tarkemmat ohjeet on annettu kuntien rakennusjärjestyksissä.

Numeron korkeus 10-15 cm

Tonttiopastetaulu

Useammalle samalla tontilla olevalle rakennukselle tulee tarvittaessa olla tonttiopastetaulu. Opastetaulusta tulee ilmetä rakennusten sijainti, porrashuoneet, katuosoitteet, pihatiet alueella ja "olet tässä"-paikka sekä hälytysajoneuvoille soveltuvat ajoväylät (pelastustie). Opastauluun on hyvä merkitä myös paikat pelastuslaitoksen nostolava-autolle, joihin on suunniteltu riittävä tila nostopaikalle (opastus s.6). Lisäksi ajoväylien mahdolliset painorajoitukset on merkittävä.

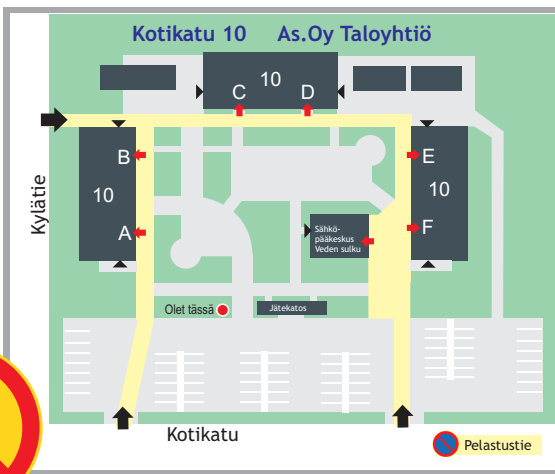
Opastetaulu sijoitetaan parkkipaikalle tai sisään tuloteiden varteen.

Rakennuslupa-asiakirjaan merkityt pelastustien sisäänajoreitit tulee merkitä tekstillisellä lisäkilvellä "Pelastustie" tai "Pelastustie Räddningsväg".

Pelastustie

Pelastustie
Räddningsväg

Kiinteistön turvallisuusopasteita on saatavilla mm. turvallisuusalan liikkeistä sekä verkkokaupoista.

PORRASHUONEET

Rakennuksen omistajan on huolehdittava myös siitä, että uloskäytävät ja kulkureitit niille pidetään kulkukelpoisina ja esteettöminä.

Uloskäytävillä sekä ullakoiden, kellarien ja varastojen kulkureiteillä

(Pelastuslaki 379/2011 10 §)

Säilyttämisellä ei tarkoiteta tavanomaisia ilmoitustauluja tai ovikoruksia tai sisääntulokerroksen yhteydessä sijaitsevaa taloyhtiön ylläpitämää kuramattoa. Lastenvaunut yms. säilytetään niille tarkoitetuissa tiloissa tai asuinhuoneistossa.

Porrashuone on asuinhuoneistojen ainoa uloskäytävä ja siellä säilytettävät tavarat ovat helppo sytyttämiskohde tuhopolttajalle. Palaessaan ne muodostavat runsaasti savua, joka täyttää porrashuoneen hetkessä. Poistumistilanteessa esteenä olevat tavarat vaarantavat talon asukkaiden ja palomiesten turvallisuutta.

Kerrosnumerointi

Yli 4 kerroksisiin taloihin tulee porrashuoneisiin lisätä kerrostasanteiden kerrosnumerointi. Numeron koko tulee olla vähintään 20 cm ja se asetetaan porrassyöksyä vastapäätä olevan seinän puolivälin alapuolelle. Numeron taustaksi suositellaan jälkivalaisevaa materiaalia ja numeron tulee erottua selkeästi.

Kerrosnumerointia suositellaan myös matalampiin taloihin.

Turvallisuusinfo

Porrashuoneen ilmoitustaulussa tulee olla asukkaiden nimien ja huoneistojen numeroiden lisäksi myös turvallisuusinfo, josta ilmenee kiinteistöhuollon, isännöitsijän ja taloyhtiön pelastusvastaavan nimet ja yhteystiedot, LVIS pääsulkujen, paloteknisten laitteiden ja väestönsuojan sijainnit.

Lisäksi porrashuoneessa tulee olla pelastustiepiirros.

PIRKANMAAN PELASTUSLAITOS

TURVALLISUUSINFO

Talo/työ: _____
Osoite: _____
Kiinteistöhuolto: _____
Puh. _____
Isännöitsijä: _____
Puh. _____
Taloyhtiön pelastusvastaava: _____
Puh. _____

KOKOONTUMISPAIKKA

PORRASHUONEEN SAVUNPOISTO
Ikkunan/luukun laukaisumenetelmä ja sijainti: _____

SÄHKÖPÄÄKESKUS sijaitsee: _____

ILMASTOINNIN HÄTÄPYSÄYTY sijaitsee: _____

VEDEN PÄÄSULKU sijaitsee: _____

VÄESTÖNSUOJA sijaitsee: _____

EI SAA SÄILYTTÄÄ MITÄÄN TAVARAA
Lastenvaunut yms. on säilytettävä niille tarkoitetuissa tiloissa tai asuinhuoneistossa.

Kellari- ja ullakovarastoissa ei saa säilyttää palavia nesteitä tai kaasuja, räjähdystarvikkeita eikä tarpeetonta syttyä tavaraa.

Pelastusajoneuvolle tulee olla pääsy rakennuksen välittömään läheisyyteen. Älä pysäköi pelastustielle.

Huolehdi, että palo-ovet sulkeutuvat itsestään ja niitä pidetään kiinni.

TULIPALON SATTUESSA
PELASTA vaarassa olevat
SAMMUTTA lähimmällä alkusammuttimella
RAJOITA sulkeamalla ovet ja ikkunat
SOITA 112
VAROITTA naapureita
OPASTA pelastajat paikalle
SAVUISEEN PORRASHUONEESEEN EI SAA POISTUA!
Mikäli porrashuoneesta on savua, pölyä, asunossa, soita apua ja kietee itse pelastajille!

112 SUOMI

YLEINEN VAARAMERKKI
Yhden minuutin pituinen nozeava ja lakeva äänimerkki joka kuuluttamassa toistetaan uudestaan kertaan.
Tärvittäessä käytetään myös kaituinautoja.
• sirry oville
• sulje ovet, ikkunat ja ilmastointilaitteet
• avaa radio tai tv ja toimit annettujen ohjeiden mukaan
• vältä ruuhkien kiertäminen, ellei tiedä välttämässä avun tarpeesta
• älä poistu alustetta ilman viranomaisen lupaa
VAARA OHI -MERKKI
Yhdenminuuttainen tasainen äänimerkki jonka kesto on yksi minuutti.

Kerrostalon turvallisuusinfo löytyy www.pirkanmaanpelastuslaitos.fi > ohjeet ja lomakkeet.

Täytä, tulosta ja laita näkyvälle paikalle ilmoitustaululle!

4

5

POISTUMISREITIT

Rakennusten jokaiselta poistumisalueelta tulee yleensä olla vähintään kaksi erillistä uloskäytävää. Asuinrakennuksissa toinen uloskäytävä sallitaan yleensä korvattavaksi varatiellä, jonka kautta pelastautuminen on mahdollista omatoimisesti tai pelastuslaitoksen toimenpitein.

Varatie kiinteitä pelastautumistikkaita pitkin.

Varatie, josta palokunta pelastaa.

Nostolava-auton vaatima tila on vähintään 6 x 13 m

Kohteen varatiejärjestelyt tulee olla esitetty kiinteistön pelastussuunnitelmassa.

Varatiet

Varatienä toimii yleisimmin asunnon parveke. Huoneistoista, joiden varatienä toimivan ikkunan alareuna tai varatienä toimivan parvekkeen kaiteen yläreuna sijaitsevat alle 10 metrin korkeudessa maanpinnasta, voidaan pelastaa pelastuslaitoksen vetotikkailla.

Yli 10 metrin korkeudesta pelastaminen tapahtuu nostolava-auton avulla. Nostolava-auto tarvitsee toimintaansa tarkoituksen mukaisen ja riittävän kantavuuden omaavan kulkuyhteyden (pelastustie).

Pelastustie tulee olla huomioitu kiinteistön rakennusluvassa, jotta sen kantavuudesta on varmuus.

Kiinteistön omistaja on velvollinen pitämään pelastustiet ajokelpoisina ja esteettöminä kaikkina vuoden aikoina sekä merkitsemään ne asianmukaisesti. Pelastustielle ei saa pysäköidä ajoneuvoja eikä asettaa muutakaan estettä.

Parvekkeiden hätäpoistumislukut

Varatien järjestäminen ei aina edellytä pelastustietä. Poistuminen parvekkeilta voidaan järjestää esimerkiksi parvekelaattaan sijoitetuilla, alaspäin avattavilla luukuilla. Luukut ovat varustettu tikkailla, joiden avulla voidaan poistua alemmalle parvekkeelle. Luukkujen avulla järjestetään poistumismahdollisuus maan pinnalle asti.

PALOTEKNISET LAITTEET

Savunpoisto

Kerrostalon huoneistopalossa porrashuoneeseen kulkeutuva savu ja lämpö tulee voida poistaa turvallisesti. Tavallisesti savunpoisto on järjestetty porrashuoneen yläosassa sijaitsevan ikkunan tai luukun avulla. Vanhemmissa rakennuksissa näin ei välttämättä ole ja asia suositellaan korjaamaan esim. ikkunaremontin yhteydessä. Korvausilma otetaan yleensä ulko-oven kautta. Toimintakunnan varmistamiseksi savunpoiston koelaukaisu, kunnossapito ja huolto tulee olla järjestetty savunpoiston kunnossapito-ohjelman mukaisesti. Jos savunpoistojärjestelyille ei ole olemassa valmistajan määrittelemää kunnossapito-ohjelmaa, suositellaan vuosittaista testausta ja kunnossapitoa.

Savunpoiston laukaisupainikkeen sijainti on merkittävä lähimpään ulko-oveen.

Savunpoisto käsinlaukaisu

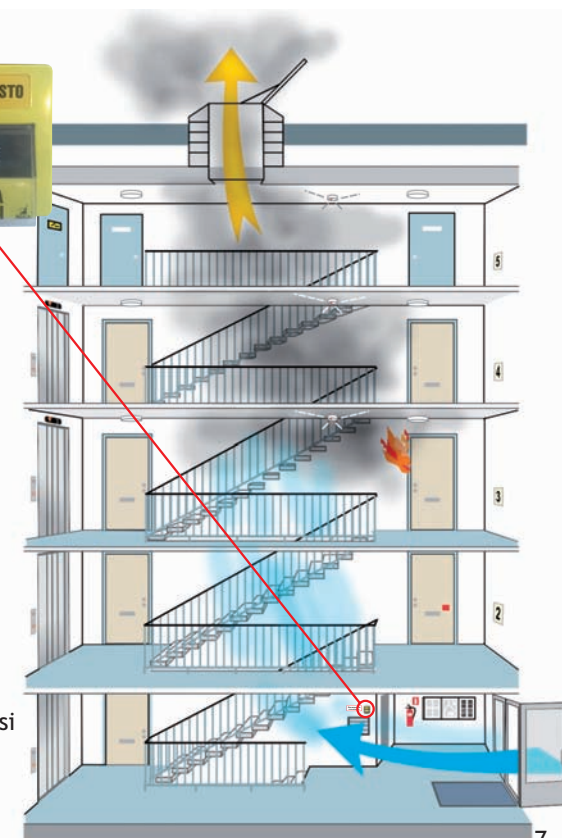
Savunpoiston laukaisupainikkeen tulee sijaita alhaalla sisääntulokerroksessa, ei porrashuoneen yläosassa olevan savunpoistoluukun tai -ikkunan yhteydessä!

Automaattinen paloilmoin

Automaattinen paloilmoin tunnistaa tulipalon yleensä savun tai lämpötilan avulla ja hälyttää tulipalosta kiinteistön lisäksi hätäkeskukseen.

Automaattinen sammutuslaitteisto

Sprinklerin ampullin rikkoutuessa lämpötilan nousun vaikutuksesta vesi pääsee virtaamaan palokohteeseen sammuttaen tai rajoittaen paloa.

TALOYHTIÖN YLEISET TILAT

Kerrostalon yleisissä tiloissa ei tule säilyttää sinne kuulumatonta tavaraa. Ylimääräinen tavara heikentää oleellisesti poistumisturvallisuutta sekä lisää tulipaloriskiä. Onnettomuustilanteessa tavarat myös hankaloittavat sammutus- ja pelastustoimintaa.

Ulkoiluväline- ja polkupyörävarastot on nimensä mukaisesti tarkoitettu ulkoiluvälineiden, lastenrattaiden ja polkupyörien säilytykseen.

Asuinrakennuksen yhteisissä irtaimistovarastoissa ei saa säilyttää palavia nesteitä eikä nestekaasuja. Irtaimistovarastossa saa säilyttää yhden rengassarjan varastokoppia kohden.

Pesutuvassa tulee olla selkeät käyttöohjeet pesutuvassa ja kuivaushuoneessa käytettävillä laitteilla. Jos pesukone tai kuivauslaite pitää normaalista poikkeavaa ääntä, on käyttö keskeytettävä ja viasta on ilmoitettava. Kuivaushuoneessa on tärkeää, että pyykkien tippuminen narulta kuivauslaitteen päälle on estetty.

Kiinteistön tiloja käytetään lähtökohtaisesti rakennusluvassa määriteltyyn tarkoitukseen. Tilamuutoksien yhteydessä on oltava yhteydessä oman kunnan rakennusvalvontaan rakennuslupatarpeen selvittämiseksi. Käyttötarkoituksen muutos tarvitaan esim. muutettaessa taloyhtiön yhteistä varastotilaa rengasvarastoksi.

TÄRKEÄÄ HUOMIOIDA MYÖS NÄMÄ

Palavat nesteet, nestekaasu ja muut vaaralliset aineet on säilytettävä määräysten mukaisesti.

- Asuinhuoneistossa saa, jos se on turvallisuutta vaarantamatta mahdollista, säilyttää palavia nesteitä kuten bensiiniä enintään 25 litraa ja nestekaasua enintään 25 kg. Asuinrakennukseen kuuluvassa erillisessä varastotilassa saa lisäksi säilyttää palavia nesteitä enintään 50 litraa ja nestekaasua enintään 50 kg. Palavien nesteiden säilytysmäärään lasketaan mukaan myös palavia nesteitä tai palavia kaasuja sisältävät aerosolit. Muita kuin edellä mainittuja palavia kaasuja ei asuinhuoneistossa saa säilyttää.
- Säilytysastiat on sijoitettava siten, etteivät ne pääse kuumenemaan esim. lämmitys-laitteiden tai auringonvalon johdosta.
- Palavan nesteen säilytysastiassa on oltava tiiviisti suljettava kansi.
- Säilytystilassa on oltava riittävä ilmanvaihto, tuuletusaukot esim. tilan ala- ja yläosassa.
- Liuottimet, maalit, pesu- ja desinfiointiaineet, hyönteismyrkyt ym. on oltava lasten ulottumattomissa.

TEKNISET TILAT

Taloyhtiön tekniset tilat (lämmönjakohuone, sähköpääkeskus) on tarkoitettu pelkästään talotekniikalle, ja niissä tulee olla esteetön pääsy laitteistojen ja sulkujen luokse. Niissä ei siis tule säilyttää ylimääräistä tavaraa.

Sähköpääkeskuksen sekä veden ja kaasun pääsulkujen sijaintien tulee olla opastettu selvästi, jotta niiden luokse löytää vaivattomasti hätätilanteessa. Myös asukkaiden on tärkeää tietää niiden sijainti, jotta esimerkiksi putkirikon sattuessa vedentulo saadaan katkaistua mahdollisimman nopeasti.

Sähköpääkeskuksen osalta on tärkeää huolehtia, ettei jännitteellisiä johtojen päitä ole esillä ja sulakekannet ovat ehjiä ja paikoillaan sähköisku- ja tulipalovaaran vuoksi. Sähkökeskusten suojakannet on oltava paikoillaan. Sähköpääkeskuksessa ei saa säilyttää ylimääräistä tavaraa.

Lämmönjakohuoneessa rakennuksen lämmitykseen käytettävä lämpöenergia siirretään lämmitysverkostoon esim. kaukolämpöverkosta. Lämmönjakohuone ei välttämättä ole oma palotekninen osastonsa.

Kattilahuoneessa lämmitykseen käytettävä lämpöenergia tuotetaan huonetilassa. Kattilahuone ja polttoainevarasto muodostavat omat palo-osastonsa. Energialähteenä voi olla öljyn lisäksi maakaasu tai pelletti.

Kattilahuoneessa saa säilyttää enintään 3 m³ polttoöljyä suoja-altaalla varustetussa säiliössä tai 0,5 m³ halkoja tai 0,5 m³ muuta kiinteää polttoainetta tiiviissä teräsastiassa. Jos polttoöljymäärä on yli 3 m³, tulee polttoainevaraston muodostaa oman palo-osastonsa, jossa säiliö on suoja-altaassa. Kattilahuone tulee varustaa vähintään 27A 144BC (6 kg) käsisammuttimella.

Öljysäiliöt

Pohjavesialueilla sijaitsevien maanalaisten säiliöiden ensimmäinen määräaikaistarkastus on aina 10 vuoden kuluttua asentamisesta, jonka jälkeen tarkastusväli riippuu todetusta kuntoluokasta.

Kunnalliset ympäristönsuojelumääräykset saattavat edellyttää myös muiden öljysäiliöiden tarkastuksia. Lisätietoja kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä.

MUUT ULKOALUEEN PALO-TURVALLISUUSTEKIJÄT

Jäteastiat ja -katokset

Rakennusten alla tai välittömässä läheisyydessä ei saa säilyttää mitään helposti syttyvää materiaalia kuten jäteastioita, pahveja tai kuljetuslavoja.

Jäteastiat ja -katokset on sijoitettava siten, että tulipalon syttymisen ja leviämisen vaara on vähäinen.

Jäteastioiden turvaetäisyydet rakennusten räystäslinjasta ilman paloeristystä ellei rakennusluvassa ole muuta hyväksytty:

4 metriä yksittäiset 240 ja 600 litran jäteastiat sekä syväkeräysastiat

6 metriä useamman jäteastian rivistöt

8 metriä jätekatokset ja palavaa materiaalia sisältävät vaihtolavat

Palosuojattujen jäteastioiden osalta noudatetaan ensisijaisesti valmistajan ilmoittamia suojaetäisyyksiä. Rakennuksen osana oleva jätehuone palo-osastoidaan erilleen muusta rakennuksesta.

PALO-OSASTOINTI

Jokainen asuinhuoneisto ja porrashuone muodostavat kukin oman palo-osastonsa. Myös kellarit, varastot ja autosuojat on yleensä palo-osastoitu omiksi palo-osastoikseen. Palo-osastointi selviää tarkemmin rakennuslupapaperi- ja rakennusluvuksista.

Osastoinnilla estetään savukaasujen ja palon leviäminen muihin asuntoihin.

Taloyhtiössä tulee huolehtia siitä, että palo-osastointi pysyy tiiviinä. Kiinteiden rakenteiden tulee olla ehjiä ja esim. putki- ja sähköläpivientien tulee olla tiivistettyinä asianmukaisesti. Yleisten tilojen palo-ovien tulee lisäksi olla itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia, eikä niitä saa kiilata auki. Asuinhuoneistojen oviaukoissa tulee olla myös sisäovi paikoillaan, mikäli sellainen kuuluu oviyhdistelmään.

Lukituksella ja pihavalaistuksella saadaan pienennettyä tulopolttoriskiä!

Palo-ovien tulee olla itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia!

AUTOTALLIT/- KATOKSET

Autosuojat on tarkoitettu vain moottoriajoneuvojen säilyttämistä varten.

Autosuojalla tarkoitetaan autotalleja, -katoksia ja -halleja. Yksittäisessä autotallissa saa säilyttää ajoneuvot kuten auton, mopon, moottoripyörän, skootterin ja mönkijän, näiden renkaat, perämoottorin, ruohonleikkurin, huoltoihin tarvittavat varaosat ja työkalut sekä ulkoiluun ja liikuntaan liittyvät välineet.

Polttoaineet autotallissa

Autotallissa voi säilyttää syttyviä sekä helposti ja erittäin helposti syttyviä palavia nesteitä (esim. bensiini) sekä palavia nesteitä tai palavia kaasuja sisältäviä aerosoleja yhteensä enintään 60 litraa. Palavia nesteitä, joiden leimahduspiste on yli 60°C (esim. diesel) saa säilyttää enintään 200 litraa.

Nestekaasua autotallissa saa säilyttää irtosäiliöissä enintään 25 kg. Lattian tason sijaitessa maanpinnan alapuolella on nestekaasun säilytys kielletty.

Muita kuin edellä mainittuja syttyviä kaasuja näissä tiloissa ei saa säilyttää. **Palavia nesteitä tai kaasuja ei saa käsitellä autosuojassa.**

Yhteisissä autotalleissa ja -katoksissa (> 2 autoa) palavien nesteiden ja kaasujen säilytys on kielletty.

Huolehdi myös autosuojan sähkölaitteiden turvallisuudesta sekä lämmitysjohtojen turvallisesta käytöstä!

Lisätietoa sähköautojen latauksesta

www.motiva.fi

Koti ja asuminen -> Taloyhtiöt

VÄESTÖNSUOJA

Väestönsuojan varusteet ja laitteet on pidettävä toimintakunnossa säännöllisellä kunnossapidolla. Varusteet ja laitteet on huollettava ja tarkastettava valmistajan ohjeiden ja kunnossapito-ohjelman mukaan. Väestönsuojan määräaikaistarkastus (sis. tiiveyskokeen) tulee suorittaa vähintään kymmenen vuoden välein. Väestönsuojaan liittyvistä tarkastuksista ja huolloista on pidettävä päiväkirjaa.

Väestönsuojan toimintaedellytyksistä huolehtimiseen kuuluu kunnossapidosta ja suojan varusteista huolehtimisen lisäksi myös väestönsuojan käytön etukäteis-suunnittelu.

Tähän suunnitteluun kuuluu mm. suojan tyhjennys- ja käyttöönotto-suunnitelma.

Suunnitelmassa on kuvattu tarvittavat toimenpiteet, joilla suoja saadaan muutettua normaaliolojen käytöstä väestönsuojakäyttöön soveltuvaksi.

Väestönsuoja tulee olla otettavissa käyttöön 72 tunnissa. Tyypillisesti tarvittaviin toimenpiteisiin kuuluvat muun muassa asukkaiden materiaalin siirto ja rakenteiden purkaminen (esim. varastokomerot) sekä pienimuotoiset rakennustyöt (esim. käymäläkomerot) sekä puhelimen käyttöönotto.

Kiinteistöön suositellaan nimeämään väestönsuojanhoitaja, joka osaa käyttää ja kunnossapitää suojan laitteita. Suojautumistilanteessa talon asukkaista nimetty apuryhmä hoitaa tehtäviä suojanhoitajan antamien ohjeiden mukaan.

Väestönsuoja on kyettävä saamaan käyttökuntoon 72 tunnissa!

Yleinen vaaramerkki varoittaa väestöä uhkaavasta välittömästä vaarasta. Vaaramerkki kehottaa ulkona olevia siirtymään sisälle ja noudattamaan alla olevia ohjeita.

Yleisen vaaramerkin jälkeen annetaan radiossa tietoja varoituksen syystä ja suojautumisohjeita.

Yleinen vaaramerkki on yhden minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

1

Sulje ovet, ikkunat ja pysäytä ilmastointi.

2

Avaa radio tai tv ja toimi annettujen ohjeiden mukaan.

3

Käytä puhelinta vain mikäli itse olet välittömässä avun tarpeessa.

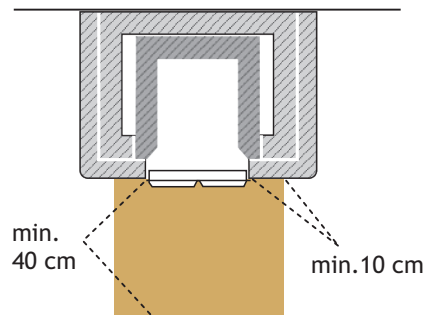
Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta. Noudata ohjeita ja odota kunnes vaara on ohi.

TULISIJAT

Puun oikea polttaminen vaatii korkeita lämpötiloja. Korkean palamislämpötilan saavuttaminen edellyttää riittävän palamisilman saamista sekä huonetilaan että tulipesään. Suuri osa tulisijojen ja hormien vaurioista ja niistä alkunsa saaneista tulipaloista aiheutuu tulisijojen väärästä käytöstä.

Tulisijan eniten vaatima huoltotoimenpide on tuhkan poistaminen. Liika tuhka voi esimerkiksi estää palamisilmaa jäähdyttämästä arinaa, joka tällöin helposti vääntyy pilalle. Tuhka on poistettava ja varastoitava niin, ettei siitä aiheudu tulipalon vaaraa. Tähän tarkoitukseen suositellaan hankkimaan kannellinen, metallinen tuhka-astia.

Luukullisen tulisijan lattiasuojaus: vähintään 40 cm eteenpäin ja 10 cm sivuille suuluukun reunasta mitattuna.

Tulisijat ja savuhormit tulee nuohota vuosittain!

NUOHOUS

Taloyhtiössä tulee olla selkeä vastuunjako taloyhtiön ja asukkaiden välillä siitä, kuka huolehtii tulisijojen ja savuhormien nuohouttamisesta ajallaan.

Jos jokainen asukas vastaa itse asuntonsa tulisijan ja hormin nuohouksesta, on taloyhtiössä varmistettava, että kaikki asukkaat tietävät sovitun järjestelyn.

Käytössä olevien tulisijojen ja hormien nuohous on suoritettava vuosittain. Kolme vuotta käyttämättä ollut tulisija ja hormi on nuohottava ennen käyttöönottoa. Kiinteää polttoainetta tai öljyä käyttävän lämmityskattilan hormi tulee nuohota vuosittain.

Säännöllisellä nuohouksella estetään tehokkaasti nokipaloja sekä muita palovahinkoja. Tulisijan hyötysuhde paranee oleellisesti, kun tulipinnat pidetään puhtaina.

Asuinrakennuksen ilmanvaihtokanavat suositellaan puhdistettavaksi vähintään 10 vuoden välein.

PALVAROITIN ON HALPA HENKIVARTIJA - pidä se toimintakunnossa!

Jokaisessa asunnossa on lain mukaan oltava palovaroitin.

Palovaroittimen hankinnasta ja sen toimintakunnossa pitämisestä vastaa asukas itse. Sähköverkkoon kytkettyjen palovaroittimen pariston/akun vaihto kuuluu ensisijaisesti taloyhtiölle.

Kuinka monta palovaroitinta tarvitaan?

Asunnon jokaisen kerroksen tai tason alkavaa 60 m² kohden on oltava vähintään yksi palovaroitin. Hyvä periaate on asentaa palovaroitin jokaiseen makuuhuoneeseen sekä reitille, jota pitkin pääsee ulos.

Taloyhtiön yleisistä tiloista vähintään porrashuoneet suositellaan varustamaan palovaroittimilla.

Mihin palovaroitin sijoitetaan?

Palovaroitin sijoitetaan katon keskivaiheille, vähintään 50 cm etäisyydelle seinästä, kattopalkeista tai muista esteistä siten, että savu pääsee mahdollisimman esteettömästi varoittimeen, sillä savu ja lämpö nousevat ylöspäin. Älä sijoita palovaroitinta ilmanvaihtoventtiilien läheisyyteen. Turhien hälytysten välttämiseksi palovaroitinta ei pidä sijoittaa liedon, uunin, keittolevyn, leivänpaahdinten, saunan, kylpyhuoneen, tulisijan tai takan läheisyyteen.

Palovaroittimeen kerääntyvä pöly voi myös aiheuttaa turhia hälytyksiä. Varoitin puhdistetaan imuroimalla tai kevyesti pyyhkimällä esim. pariston vaihdon yhteydessä. Noudata asennusohjeita!

Paristokotelon avulla palovaroittimen paristo voidaan asentaa helpommin vaihdettavalle korkeudelle.

Pelastuslaitos suosittelee merkitsemään palovaroittimeen hankintavuoden ja valmistajan antaman käyttöiän, mikäli tietoja ei ole palovaroittimeen merkitty. Käyttöikänsä päässä oleva varoitin tulee uusia, vaikka testinapin mukaan varoitin olisikin toimiva. Palovaroittimet toimivat keskimäärin 7-10 vuotta (TUKES). Noudata valmistajan ohjeita.

Testaa palovaroittimen kunto kuukausittain ja vaihda paristo vuosittain esim. Pölypoismaisena palovaroitinpäivänä 1.12.

ALKUSAMMUTUSKALUSTO

Hanki sopivat alkusammutusvälineet ja opettele käyttämään niitä.

Alkusammutusvälineillä tarkoitetaan yhden henkilön käyttöön soveltuvia sammutusvälineitä, jotka sopivat erityisesti palonalkujen ja pienehköjen palojen sammuttamiseen.

Taloyhtiön tulee pitää rakennusluvassa määritellyt tai pelastusviranomaisen määräämät alkusammutusvälineet toimintakuntoisena. Käsiammuttimien ja palopostien toimintakunnossa pysyminen edellyttää säännöllistä kunnossapitoa ja huoltoa.

Sammutuspeite

Sammutuspeitteen tulee olla vähintään kokoa 120x180 cm. Sillä voit kätevästi sammuttaa pikkupalon tukahduttamalla, kuten liedellä syttyneen rasvan tai palamaan syttyneen kodinkoneen. Sijoita sammutuspeite esim. keittiön seinään, jossa se on aina käyttövalmiina ja kaikkien näkyvillä.

Vettä ei saa käyttää rasvapalon sammuttamiseen. Rasvapalo kattilassa tukahdutetaan esim. kattilan kannella. Sammuta liesituuletin ja liesi!

Käsiammutin

Käsiammuttimella sammutat tehokkaasti kaikki alkavat palot kodissasi. Kotikäyttöön riittää yleensä 6 l:n neste- tai 6 kg:n jauhesammutin.

Käsiammuttimen paras sijoituspaikka on kodin poistumistien varrella, oven vieressä seinään kiinnitettynä.

Huolehdi, että jokainen perheenjäsen tietää, miten käsiammutinta ja sammutuspeitettä käytetään. Lue niissä olevat käyttöohjeet.

Taloyhtiön yhteisiin tiloihin (esim. irtaimistovarasto ja porrashuone) on hyvä sijoittaa käsiammutin.

TOIMINTA ONNETTOMUUSTILANTEESSA

Tarkistathan
kodissasi:

- Perehtyminen taloyhtiön pelastussuunnitelmaan
- Palovaroittimien määrä, testaus ja kunto
- Kodin paloturvallisuus, esim. sähkölaitteet, sauna
- Kemikaalien, bensiinin ja nestekaasun säilytys
- Alkusalustusvälineiden käyttäminen

TULIPALO

- ▶ **PELASTA**
vaarassa olevat
- ▶ **SAMMUTA**
lähimmällä
alkusammuttimella
- ▶ **RAJOITA** sulkemalla
ovet ja ikkunat
- ▶ **SOITA 112**
- ▶ **VAROITA** naapureita
- ▶ **OPASTA**
pelastajat paikalle

**SAVUISEEN
PORRASHUONEESEEN
EI SAA POISTUA!**

Mikäli porrashuoneessa
on savua, pysy asunnossa
ja soita apua / ilmaise
itsesi pelastajille!

ENSIAPU

- ▶ **SELVITÄ**
mitä on tapahtunut
- ▶ **SOITA 112**
- ▶ **TARKISTA**
henkilön hengitys
Jos ei hengitä
- aloita elvytys
(30 painelua 2 puhallusta)
**Jos hengittää, mutta
ei hereillä**
- aseta kylkiasentoon
- varmista että potilas
hengittää
- ▶ **TARKISTA**
ulkoiset vammat ja
tarvittaessa **tyrehdytä**
suuret verenvuodot
- ▶ **OPASTA**
ensihoito perille

HÄTÄILMOITUS

- ▶ **SOITA 112**
- ▶ **KERRO**
mitä on tapahtunut
- ▶ **KERRO**
tarkka osoite ja kunta
- ▶ **VASTAA**
kysymyksiin
- ▶ **TOIMI** annettujen
ohjeiden mukaisesti
- ▶ **LOPETA** puhelu
vasta saatua luvan

YLEINEN
HÄTÄNUMERO

Vesikatkon varalta pidä aina juomavettä ja täytettäviä vesiastioita varalla.
Veden tulon katketessa sulje vesihanat ja säännöstele vedenkäyttöä.
Selvitä laitesulkujen ja veden pääsulun sijainnit.

Sähkökatkon varalta pidä varalla taskulamppuja, paristokäyttöinen radio,
varaparistoja, kynttilöitä ja tulitikkuja. Kytke virta pois kodinkoneista ja
-laitteista sähkökatkon ajaksi. Vältä pakastimen ja jääkaapin avaamista.
Selvitä asunnon sähköpääkytkimen sijainti.

**PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS**

LISÄTIETOA TURVALLISUUSASIOISTA
saa palotarkastajilta ja internetistä

www.pelastustoimi.fi/turvatietao
www.spek.fi/turvallisuus